

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Autor: Radosław Janica

Tytuł pracy: „Fundacja Jana Pawła II w Rzymie w latach 1981-2014”

Typ pracy: doktorska

Promotor: ks. prof. zw. dr hab. Józef Wołczański

Kraków 2024

Liczba stron: 546, liczba tabel: 24, liczba ilustracji: 163, liczba aneksów: 4.

Fundacja Jana Pawła II jest organizacją zrzeszającą polskich emigrantów z całego świata, którzy pragną związać się z pontyfikatem swojego rodaka. Fundacja została powołana przez Jana Pawła II 16 października 1981 roku w Watykanie. Celem Fundacji było rozwijanie relacji Stolicy Apostolskiej z narodem polskim, krzewienie kultury chrześcijańskiej i polskiej na całym świecie oraz dokumentowanie pontyfikatu Jana Pawła II.

Rozprawa doktorska: „Fundacja Jana Pawła II w Rzymie w latach 1981-2014” przedstawia działalność czterech instytucji działających w ramach Fundacji.

Trzy z instytucji mieszczą się w Rzymie: Polski Dom Pielgrzymów, Instytut Polskiej Kultury Chrześcijańskiej oraz Centrum Badań i Dokumentacji Pontyfikatu. Czwartą Instytucją jest Dom Fundacji Jana Pawła II w Lublinie. Instytucja ta zapewnia stypendia studentom byłych krajów komunistycznych na studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim (KUL) i Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie.

Celem rozprawy doktorskiej było ukazanie owocnej i różnorodnej działalności Fundacji w ciągu ponad 33 lat jej istnienia. Po upadku komunizmu w 1989 r. i śmierci Jana Pawła II w 2005 r. powstało w Polsce wiele podobnych instytucji. Współpraca między nimi pomaga zachować i upowszechnić dziedzictwo pontyfikatu Jana Pawła II.

Prezentowana praca doktorska zawiera wstęp, cztery rozdziały, zakończenie, streszczenie, bibliografię, wykaz skrótów, wykaz tabel, wykaz ilustracji, ilustracje oraz aneksy.

Rozprawa przedstawia historyczne podejście do dorobku Fundacji Jana Pawła II w Rzymie. Przypomniano osoby tworzące Fundację oraz opisano jej misję. Prowadzone analizy mają charakter interdyscyplinarny. Obejmują one rozważania z zakresu historii, kultury, filozofii społecznej, socjologii, sztuki, zarządzania i nauk o mediach. Głównym celem rozprawy doktorskiej było udowodnienie tezy, że Fundacja Jana Pawła II z oficjalną siedzibą

w Watykanie, o zasięgu międzynarodowym, odegrała w opisywanych działaniach rolę historyczną. Prezentowana treść ograniczona jest do okresu 33 lat – od założenia Fundacji (1981) do kanonizacji jej inicjatora i założyciela Jana Pawła II (2014), choć opisuje także wydarzenia ostatnich lat związane ze zmianą pokoleniową na czele Fundacji Jana Pawła II, w tym w nowym zarządzie Fundacji (2022). W zakresie prowadzenia badań i selekcji treści przyjęto metodę analityczno-syntetyczną. Monografię przygotowano w oparciu o źródła archiwalne, badania archiwalne i biblioteczne, relacje świadków, korespondencję oraz w dużej mierze źródła drukowane, a w mniejszym stopniu opracowania, wykorzystując dostępną literaturę w języku polskim, angielskim i włoskim.

We Wstępie wyjaśniono temat, przedstawiono tezę, motywację do podjęcia analiz w określonych obszarach, a także ukazano przyjmowaną metodologię i strukturę pracy.

W I rozdziale: „Pontyfikat Jana Pawła II a Polonia” przeanalizowano powojenną Polonię we Włoszech. Dokonano próby jej genezy wraz z opisem zakładanych przez Polonię organizacji. Wyszczególniono polskie instytucje społeczno-kulturalne, naukowe i religijne we Włoszech, a także ukazano troskę Jana Pawła II o Polonię oraz opisano duszpasterstwo polonijne w Rzymie i częściowo we Włoszech.

W rozdziale II: „Struktury organizacyjne Fundacji Jana Pawła II” zawarto informacje o genezie Fundacji, jej Zarządzie, czyli Radzie Administracyjnej oraz jej kompetencjach, aktach prawnych, Funduszu Wieczystym Fundacji. Opisano także Dom Polski w Rzymie oraz Dom Fundacji Jana Pawła II w Lublinie.

W rozdziale III: „Działalność Fundacji Jana Pawła II” przedstawiono działalność religijną, kulturalną, naukową, edukacyjną i charytatywną Fundacji w kontekście jej struktury i ekspozytur w Rzymie (Polski Instytut Kultury Chrześcijańskiej, Sekretariat Fundacji, Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu). Wyszczególniono inicjatywy Fundacji, w tym Uniwersytet Letni Kultury Polskiej w Rzymie oraz pomoc stypendialną (tzw. Program wschodni w Lublinie), jej media (gazety – zwłaszcza „Kronikę Rzymską” oraz „Biuletyn Fundacji”, strony internetowe i społecznościowe organów Fundacji). Opisano również celebracje rocznic Fundacji i pontyfikatu Jana Pawła II na świecie oraz Dnia Fundacji. Zawarto też informacje o nagrodach przyznawanych przez Fundację Jana Pawła II i jej upamiętnienia.

W rozdziale IV: „Koła i Towarzystwa Przyjaciół Fundacji Jana Pawła II” przybliżono Koła Przyjaciół Fundacji na świecie, w tym Centrum Kultury im. Jana Pawła II w Waszyngtonie oraz Towarzystwo Przyjaciół w Polsce, a także ukazano ich genezę oraz działalność na przestrzeni lat. Przedstawiono także wyróżnienia dla członków Kół Fundacji. Na

koniec opisano przemówienia papieskie (Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka) do Fundacji.

W zakończeniu podsumowano analizy, zebrano najważniejsze wnioski i wskazano na dalsze perspektywy badawcze. Kolejną częścią pracy jest streszczenie (w tym summary), bibliografia, wykaz skrótów, wykaz tabel, wykaz ilustracji, ilustracje oraz aneksy.

Kraków, 29 V 2024 r.

Radosław Janica

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R. Janica', with a long horizontal flourish extending to the right.